

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kolmas koda)

21. november 2012*

Kalandus — Kalavarude kaitse meetmed — Määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikkel 105 — Teatud aasta jaoks eraldatud kvootide vähendamine eelnevate aastate jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu — Ajaline kohaldamine — Õiguskindlus — Tõlgendus, mis tagab esmase õiguse järgimise — Karistuste seaduslikkuse põhimõte — Tagasiulatava jõu puudumine

Kohtuasjas T-76/11,

Hispaania Kuningriik, keda esindas *abogado del Estado* N. Díaz Abad,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Jimeno Fernández ja D. Nardi,

kostja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 8. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1004/2010 2010. aasta püügikvootide vähendamise kohta eelmisel aastal ülepüütud koguse võrra (ELT L 291, lk 31),

ÜLDKOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president O. Czúcz (ettekandja), kohtunikud I. Labucka ja D. Gratsias,

kohtusekretär: vanemametnik J. Palacio González,

arvestades kirjalikus menetluses ja 23. aprilli 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Hispaania Kuningriik palub käesoleva hagiga tühistada komisjoni 8. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1004/2010 2010. aasta püügikvootide vähendamise kohta eelmisel aastal ülepüütud koguse võrra (ELT L 291, lk 31; edaspidi „vaidlustatud määrus“).

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 12. oktoobri 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2847/93, millega luuakse ühise kalanduspoliitika suhtes rakendatav kontrollisüsteem (EÜT L 261, lk 1; ELT eriväljaanne 04/02, lk 70), artikkel 23 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui komisjon teeb kindlaks, et liikmesriik on ületanud temale määratud kalavaru või varude rühmaga seotud kvoodi, püüginormi või püügiosa, teeb komisjon mahaarvamised rohkem püüdnud liikmesriigi aastasest kvoodist, püüginormist või püügiosast. Otsus mahaarvamiste kohta tehakse artiklis 36 ettenähtud korras.

2. Nõukogu võtab komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega ning vastavalt määruse (EMÜ) nr 3760/92 artiklis 8 ettenähtud eesmärkidele ja juhtimisstrateegiatele vastu eeskirjad mahaarvamiste tegemiseks, arvestades eelkõige järgmisi näitajaid:

- ülepüügi aste,
- kõik sama kalavaruga seotud ülepüügijuhtumid eelmisel aastal,
- asjaomaste kalavarude bioloogiline seisund.”

- 3 Nõukogu 6. mai 1996. aasta määruse (EÜ) nr 847/96, millega kehtestatakse lubatud kogupüükide (TAC) ja kvootide haldamise täiendavad tingimused ühest aastast teise ülekandmisel (EÜT L 115, lk 3; ELT eriväljaanne 04/02, lk 317), artikkel 5 sätestab:

„1. Kõik asjakohaseid lubatud lossitavaid koguseid ületavad kogused arvestatakse sama kalavaru järgmise aasta kvootidest maha, välja arvatud lõikes 2 nimetatud kalavarudest.

2. Artikli 2 kolmandas taandes nimetatud kalavarude lubatud lossitavate koguste ületamisel vähendatakse järgmise aasta vastavaid kvote järgmise tabeli alusel:

Lubatud lossitavate koguste kvoodi ületamise ulatus	Vähendamine
Esimesed 10%	Kvoodi ületamine × 1,00
Järgmised 10–20% kokku	Kvoodi ületamine × 1,10
Järgmised 20–40% kokku	Kvoodi ületamine × 1,20
Kvoodi ületamine rohkem kui 40%	Kvoodi ületamine × 1,40

Kvoodi ületamise × 1,00-suurust vähendamist kohaldatakse kõikidel kvoodi ületamiste juhtudel, kus lubatud lossitav kogus on 100 tonni või alla selle.

Kui lubatud lossitavat kogust on ületatud rohkem kui 10%, vähendatakse iga järgneva aasta kvooti täiendavalt 3% võrra üle lubatud lossitava koguse püütud kogusest.”

- 4 Nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta (EÜT L 358, lk 59; ELT eriväljaanne 04/05, lk 460) artikli 23 lõige 4 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui komisjon teeb kindlaks, et liikmesriik on ületanud temale antud kalapüügivõimalused, teeb komisjon mahaarvamised kõnealuse liikmesriigi tulevastest kalapüügivõimalustest.”

- 5 Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi nr 847/96, nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, lk 1), artikkel 105 näeb ette järgmist:

„1. Kui komisjon teeb kindlaks, et liikmesriik on ületanud temale eraldatud kvoote, teeb komisjon mahaarvamised kõnealuse liikmesriigi tulevastest kvootidest.

2. Liikmesriigi antud aasta kalavaru või varude rühmaga seotud kvoodi või selle määratud osa või püügiosa ületamise korral teeb komisjon järgmisel aastal või järgnevatel aastatel mahaarvamised rohkem püüdnud liikmesriigi aastasest kvoodist, püüginormist või püügiosast, kohaldades korrutustegurit vastavalt järgmisele tabelile.

Ülepüügi ulatus võrreldes lubatud lossimistega	Korrutustegur
Kuni 5%	Ülepüük × 1,0
Üle 5% kuni 10%	Ülepüük × 1,1
Üle 10% kuni 20%	Ülepüük × 1,2
Üle 20% kuni 40%	Ülepüük × 1,4
Üle 40% kuni 50%	Ülepüük × 1,8
Igasugune edasine ülepüük, mis on suurem kui 50%	Ülepüük × 2,0

Kvoodi ületamise × 1,00-suurust vähendamist kohaldatakse kõikidel kvoodi ületamiste juhtudel, kus lubatud lossitav kogus on 100 tonni või alla selle.

3. Lisaks lõikes 2 osutatud korrutustegurile kohaldatakse korrutustegurit 1,5 järgmistel juhtudel:

- kui liikmesriik on eelneva kahe aasta jooksul korduvalt ületanud temale määratud kalavaru või varude rühmaga seotud kvoodi või selle määratud osa või püügiosa, kui kõnealuse ülepüügi suhtes kohaldatakse lõikes 2 osutatud vähendamist;
- kui kasutada olevate teadus-, tehnika- ja majandusnõuannete ning eelkõige STECF koostatud kontrollaktide põhjal on kindlaks tehtud, et ülepüük on tõsine oht asjaomase kalavaru kaitsesele, või
- kui kalavaru on hõlmatud mitmeaastase kavaga.

4. Liikmesriigile varasematel aastatel eraldatud kalavaru või varude rühmaga seotud kvoodi või selle määratud osa või püügiosa ülepüüdmise korral võib komisjon pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist artiklis 119 osutatud korras teha ülepüüdmise taset arvesse võttes mahaarvamisi liikmesriigi tulevastest kvootidest.

5. Kui lõigete 1 ja 2 kohast mahaarvamist ei saa ülepüütud kalavaru või varude rühmaga seotud kvoodi või selle määratud osa või püügiosa suhtes kohaldada, sest kalavaru või varude rühmaga seotud kvooti, püüginormi või püügiosa ei ole asjaomase liikmesriigi puhul piisavalt, võib komisjon pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist teha järgmisel aastal või järgnevatel aastatel mahaarvamised muudest kõnealuse liikmesriigi kasutatavatest samas geograafilises piirkonnas või sama kaubandusliku väärtusega kalavarude või varude rühmaga seotud kvootidest vastavalt lõikele 1.

6. Käesoleva artikli kohaldamise ning eriti asjakohaste koguste määramise üksikasjalikud eeskirjad võib vastu võtta artiklis 119 osutatud korras.”

- 6 Määruse nr 1224/2009 artikli 124 kohaselt kohaldati seda määrust alates 1. jaanuarist 2010.

Vaidluse taust

- 7 Vaidlustatud määrus on üks Euroopa Komisjoni võetud rakendusmäärustest, millega ta vähendas teatud aasta jaoks eraldatud kalapüügikvoote varem toimunud kvootide ületamise tõttu. Need määrused võib jagada nelja rühma.
- 8 Aastatel 2002–2003 võttis komisjon vastu 8. novembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2000/2002, millega kohandatakse teatavaid 2002. aasta kalapüügikvoote vastavalt määrusele nr 847/96 (EÜT L 308, lk 13), ja 25. aprilli 2003. aasta määruse (EÜ) nr 728/2003, millega kohandatakse teatavaid 2003. aasta kalapüügikvoote vastavalt määrusele nr 847/96 (ELT L 105, lk 3). Neis määrustes, mis tuginevad määrustele nr 2847/93 ja nr 847/96, vähendas ta teatud aasta jaoks eraldatud kvootide eelmisel aastal toimunud kvootide ületamise tõttu.
- 9 Aastatel 2004–2008 võttis komisjon vastu 23. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 762/2004, millega kohandatakse teatavaid 2004. aasta püügikvoote vastavalt määrusele nr 847/96 (ELT L 120, lk 8; ELT eriväljaanne 04/07, lk 65), 19. mai 2005. aasta määruse (EÜ) nr 776/2005, millega kohandatakse 2005. aasta püügikvoote, mis on kehtestatud määrusega nr 847/96 (ELT L 130, lk 7), 17. mai 2006. aasta määruse (EÜ) nr 742/2006, millega kohandatakse teatavaid 2006. aasta püügikvoote vastavalt määrusele nr 847/96 (ELT L 130, lk 7), 1. juuni 2007. aasta määruse (EÜ) nr 609/2007, millega kohandatakse teatavaid püügikvoote 2007. aastaks vastavalt määrusele nr 847/96 (ELT L 141, lk 33), ja 16. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 541/2008, millega kohandatakse teatavaid püügikvoote 2008. aastaks vastavalt määrusele nr 847/96 (ELT L 157, lk 23). Neis määrustes, mis tuginevad määrustele nr 2371/2002 ja nr 847/96, vähendas komisjon teatud aasta jaoks eraldatud kvootide eelmisel aastal toimunud kvootide ületamise tõttu. Nende määruste lisadest tuleneb, et teatud juhtudel ei olnud komisjonil võimalik vähendada kvootide ületamisest tulenevas määras, sest oleks tulnud vähendada summas, mis ületas asjaomase aasta jaoks eraldatud kvoodid. Neil juhtudel piirdus komisjon vastavate kvootide vähendamise nullini asjaomase aasta puhul, ilma et ta oleks seejuures järgmisele aastale üle kandnud summat, mille võrra vähendamine ei olnud asjaomasel aastal võimalik.
- 10 Kuivõrd nende juhtude arv, mille puhul komisjonil ei olnud võimalik vähendada kvootide eelmise aasta jaoks eraldatud kvootide ületamisest tulenevas määras, oli suurenenud, muutis komisjon oma lähenemisviisi 23. juuli 2009. aasta määruses (EÜ) nr 649/2009, millega kohandatakse teatavaid 2009. aasta püügikvoote nende ühest aastast teise ülekandmise tõttu (ELT L 192, lk 14). See määrus tugineb määrustele nr 2371/2002 ja nr 847/96, nagu ka aastatel 2004–2008 vastu võetud määrused. Selle määruse põhjenduses 9 asus komisjon aga seisukohale, et 2008. aasta jaoks eraldatud kvootide ületamisest tuleneva vähendamise kogusumma tuleb kvootidest maha arvata ning et vähendamine, mida ei ole võimalik kohaldada 2009. aasta suhtes, tuleb maha arvata 2010. aasta jaoks eraldatud kvootidest ning vajaduse korral järgnevate aastate kvootidest. Lisaks sellele viitas ta erinevusele 2008. aastal toimunud kvootide ületamisest tuleneva vähendamise summa ja 2009. aasta jaoks eraldatud kvootide vahel selle määruse II lisas esitatud tabeli tulbas „Jääk”.
- 11 Lõpetuseks võttis komisjon 2010. aastal vastu vaidlustatud määruse, mis avaldati Euroopa Liidu Teatajas 9. novembril 2010. See määrus tugineb määruse nr 1224/2009 artikli 105 lõikele 1.

12 Vaidlustatud määruse põhjendused 5 ja 8 on sõnastatud järgmiselt:

„(5) [M]äärusega [...] nr 649/2009 [...] on 2009. aasta püügikvoote vähendatud 2008. aastal ülepüütud koguse võrra. Teatavate liikmesriikide puhul olid kohaldatud vähendamised suuremad kui neile 2009. aastaks antud püügikvoot, mistõttu kõnealusel aastal ei olnud võimalik kohaldada vähendamisi täies ulatuses. Tagamaks, et ka niisugustel juhtudel arvatakse maha täielik kogus, tuleks järelejäänud koguseid arvesse võtta 2010. aasta püügikvootidest tehtavate vähendamiste kehtestamisel.

[...]

(8) Kuna tehtavaid mahaarvamisi kohaldatakse aga 2009. aastal tehtud ülepüügi suhtes ning seega ajal, kui määrust [...] nr 1224/2009 veel ei kohaldata, on õiguslikust etteaimatavusest tingitult asjakohane teha sellised mahaarvamised, mis ei ole rangemad kui need, mis oleks tulenenud kõnealusel ajal kehtinud eeskirjade kohaldamisest, nimelt määruse [...] nr 847/96 (millega kehtestatakse lubatud kogupüükide (TAC) ja kvootide haldamise täiendavad tingimused ühest aastast teise ülekandmisel) [...] artikli 5 lõikes 2 sätestatud eeskirjade kohaldamisest.”

13 Vaidlustatud määruse artikli 1 lõige 1 sätestab:

„Määrustega (EÜ) nr 1226/2009, (EÜ) nr 1287/2009, (EÜ) nr 1359/2008 ja (EL) nr 53/2010 kehtestatud püügikvoote vähendatakse vastavalt käesoleva määruse lisale.”

14 Vaidlustatud määruse lisa tulbas „2009. aastast jäänud mahaarvamised” on üle kantud teatud määruse nr 649/2009 II lisa tulbas „Jääk” esitatud summad.

15 Lisaks on vaidlustatud määruse lisa sarnaselt määrusega nr 649/2009 tulp „Jääk”, milles on esitatud vähendamine, mida komisjonil ei olnud võimalik kohaldada, sest vähendamise summa oli suurem 2010. aasta jaoks eraldatud kvootidest.

Menetlus ja poolte nõuded

16 Üldkohtu kantseleis 2. veebruaril 2010 registreeritud hagiavaldusega esitas Hispaania Kuningriik ELTL artikli 263 alusel nõude tühistada vaidlustatud määrus.

17 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (kolmas koda) avada esiteks suulise menetluse ja teiseks kutsuda Üldkohtu kodukorra artiklis 64 sätestatud menetlust korraldavate meetmete raames komisjoni üles vastama küsimustele. Komisjon täitis selle nõude ettenähtud tähtajaks.

18 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 23. aprilli 2012. aasta kohtuistungil.

19 Hispaania Kuningriik palub Üldkohtul:

- tühistada vaidlustatud määrus;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

20 Komisjon palub Üldkohtul:

- jätta hagi põhjendamatusse tõttu rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

- 21 Vaidlustatud määrusega vähendas komisjon liikmesriikidele 2010. aasta jaoks eraldatud teatud kalapüügikvoote. Ta võttis selle määruse aluseks alates 1. jaanuarist 2010 kohaldatava määruse nr 1224/2009 artikli 105. See säte näeb ette, et kui komisjon teeb kindlaks, et liikmesriik on ületanud temale teatud aasta jaoks eraldatud kvoote, teeb ta mahaarvamised kõnealuse liikmesriigi tulevastest kvootidest. See võimaldab seega komisjonil vähendada mitte ainult kvootide ületamisele vahetult järgneva aasta jaoks eraldatud kvoote, vaid ka neid, mis eraldatakse hilisemate aastate jaoks. Seetõttu võib komisjon määruuses, millega vähendatakse teatud aasta jaoks eraldatud kvoote, vähendada kvoote mitte üksnes eelmisel aastal toimunud kvootide ületamise tõttu, vaid ka veelgi varasematel aastatel toimunud kvootide ületamise tõttu, kui kvoote ei ole neile vastavas koguses veel vähendatud.
- 22 Hispaania Kuningriigi tühistamishagi hõlmab nelja väidet. Esimese väite kohaselt ei olnud määruse nr 1224/2009 artikkel 105, mille alusel komisjon vaidlustatud määruse vastu võttis, *ratione temporis* kohaldatav. Teise ja kolmanda väitega heidab Hispaania Kuningriik komisjonile ette karistuste seaduslikkuse, õiguskindluse ja ebasoodsamate karistavate sätete tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtte rikkumist, kui ta vähendas 2010. aasta kvoote mitte ainult 2009. aasta kvootide ületamise, vaid ka 2008. aasta kvootide ületamise tõttu, samas kui määruse nr 1224/2009 artiklile 105 eelneva regulatsiooni kohaselt oli tema väitel võimalik vähendada üksnes 2009. aasta kvootide ületamise tõttu. Neljanda väitega arvustab Hispaania valitsus asjaolu, et kohaldatavaid õigusnorme ei saa valida vastavalt ajahetkele, mil komisjon otsustab alustada mingi käitumise uurimist, sest see võimaldaks tal valida kohaldatavad õigusnormid.
- Esimene väide, et määruse nr 1224/2009 artikkel 105 ei olnud ratione temporis kohaldatav*
- 23 Hispaania Kuningriik heidab komisjonile ette, et ta võttis vaidlustatud määruse aluseks määruse nr 1224/2009 artikli 105. Vaidlustatud määrusega vähendatakse teatud kvoote enne 2010. aastat toimunud kvootide ületamise tõttu. Seetõttu ei saa selle aluseks olla alates 1. jaanuarist 2010 kohaldatava määruse nr 1224/2009 artikkel 105.
- 24 Selles kontekstis tuleb sissejuhatuseks märkida, et määrus nr 1224/2009 ei sisalda selle artikli 105 kohta erieeskirju seoses ajalise kohaldatavusega.
- 25 Seega tuleb kohaldada õigusnormide ajalise kohaldatavuse üldreegleid, mis teevad vahet menetlusnormide ja materiaalõiguse normide vahel (Euroopa Kohtu 12. novembri 1981. aasta otsus liidetud kohtuasjades 212/80-217/80: Meridionale Industria Salumi jt, EKL 1981, lk 2735, punkt 9; Euroopa Kohtu 6. juuli 1993. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-121/91 ja C-122/91: CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux vs. komisjon, EKL 1993, lk I-3873, punkt 22, ja Euroopa Kohtu 9. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-293/04: Beemsterboer Coldstore Services, EKL 2006, lk I-2263, punktid 19–21). Määruse nr 1224/2009 artikkel 105 määrab kindlaks kvootide vähendamise korra ning kujutab endast seega materiaalõiguse normi.
- 26 Materiaalõiguse normide puhul tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et põhimõtteliselt tuleb neid tõlgendada nii, et need reguleerivad üksnes olukordi, mis on tekkinud pärast nende jõustumist, ja seda eesmärgiga järgida õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid. Kui aga nende sõnastusest, eesmärgist või ülesehitusest tuleneb selgelt, et nendega reguleeritakse ka enne nende jõustumist tekkinud olukordi, võib materiaalõiguse norme kohaldada ka olukordade suhtes, mis on tekkinud enne nende jõustumist (vt selle kohta Euroopa Kohtu 15. juuli 1993. aasta otsus kohtuasjas C-34/92: GruSa Fleisch, EKL 1993, lk I-4147, punkt 22, ja käesoleva kohtuotsuse punktis 25 viidatud kohtuotsus Beemsterboer Coldstore Services, punkt 21).

- 27 Seega tuleb uurida, kas määruse nr 1224/2009 ülesehitusest ja sellega taotletavatest eesmärkidest tuleneb, et selle artikkel 105 tuleb võtta vaidlustatud määruse õiguslikuks aluseks, ehkki viimati nimetatud määrusega vähendatakse teatud 2010. aasta jaoks eraldatud kvote enne selle artikli ajalist kohaldatavust, st 1. jaanuari 2010 toimunud kvootide ületamise tõttu.
- 28 Selles kontekstis tuleb esiteks märkida, et kohaldatavate õigusnormide kohaselt ei olnud komisjonil võimalik 2010. aasta jaoks eraldatud kvote vähendada enne 15. jaanuari 2010.
- 29 Esiteks eraldati kvoodid 2010. aasta jaoks nõukogu 14. jaanuari 2010. aasta määrusega (EL) nr 53/2010, millega määratakse 2010. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarurühmade püügivõimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning ühenduse kalalaevade suhtes püügipiirangutega vetes ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1359/2008, (EÜ) nr 754/2009, (EÜ) nr 1226/2009 ja (EÜ) nr 1287/2009 (ELT L 21, lk 1; parandus ELT L 24, lk 14).
- 30 Teiseks sai komisjon oma käsutusse kogu teabe 2009. aastal toimunud kalapüügi kohta alles alates 15. jaanuarist 2010. Nimelt tuleneb määruse nr 1224/2009 artikli 33 lõike 2 punktist a, et liikmesriigid pidid 2009. aasta detsembris toimunud kalapüügi kohta teabe edastama alles 15. jaanuariks 2010.
- 31 Järgmiseks tuleb märkida, et 2010. aastal ei saanud komisjon vaidlustatud määruse aluseks enam võtta määruse nr 1224/2009 artiklile 105 eelnevas regulatsioonis ette nähtud õiguslikke aluseid, st määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõiget 4 ja määruse nr 847/96 artiklit 5. Nimelt ei olnud need sätted vastavalt määruse nr 1224/2009 artikli 121 lõike 2 punktile b ja artikli 121 lõikele 1 enam alates 1. jaanuarist 2010 kehtivad.
- 32 Seega oli määruse nr 1224/2009 artikkel 105 ainus õiguslik alus, millele tuginedes komisjon sai vastu võtta vaidlustatud määruse. Nimetatud artikli selline tõlgendus, mille kohaselt see ei ole kohaldatav enne 1. jaanuari 2010 toimunud kvootide ületamise puhul, tooks kaasa tagajärje, et need ületamised ei saa olla vähendamise aluseks ning jäävad seega arvesse võtmata. Selline tulemus oleks aga ilmselgelt vastuolus määrusega nr 1224/2009 taotletavate eesmärkidega, eeskätt selle põhjenduses 43 nimetatud eesmärgiga tagada püügivõimaluste piirangutest täielik kinnipidamine.
- 33 Komisjon ei rikkunud seega õigusnorme, kui ta võttis vaidlustatud määruse aluseks määruse nr 1224/2009 artikli 105.
- 34 Seda järeldust ei sea kahtluse alla Hispaania Kuningriigi argument, mille kohaselt määruse nr 1224/2009 artikli 105 kohaldamine olukordade suhtes, mis olid tekkinud enne selle artikli jõustumist, võib tingida õiguskindluse põhimõttega vastuolus olevad tagajärjed. Nimelt, nagu tuleneb eespool esitatud kaalutlustest, on komisjon kohustatud järgima liidu seadusandja selgeid juhiseid ja kohaldama määruse nr 1224/2009 artiklit 105 alates 1. jaanuarist 2010. Kui selle artikli kohaldamine enne selle jõustumist või ajalist kohaldatavust tekkinud olukordade suhtes ilmneb olevat problemaatiline õiguskindluse põhimõtte seisukohast, on komisjonil kohustus tõlgendada nimetatud artiklit kitsendavalt, et tagada selle esmase õiguse põhimõtte järgimine.
- 35 Esimene väide, et vaidlustatud määruse õigusliku aluse valikul on rikutud õigusnorme, tuleb seega tagasi lükata.

Teine väide, et on rikutud õiguskindluse ja karistuste seaduslikkuse põhimõtteid

- 36 Teise väitega heidab Hispaania Kuningriik komisjonile ette õiguskindluse ja karistuste seaduslikkuse põhimõtete rikkumist.

Õiguskindluse põhimõte

- 37 Hispaania Kuningriik heidab komisjonile ette õiguskindluse põhimõtte rikkumist, sest ta võttis määruse nr 1224/2009 artikli 105 vaidlustatud määruse aluseks ning kohaldas seeläbi uusi õigusnorme, mis on eelneva regulatsiooni kohaldamisajal tekkinud olukorra suhtes ebasoodsamad.
- 38 Ta ei heida seega ette tagasiulatuvat kohaldamist selle konkreetsetes tähenduses, st õigusnormiga selle jõustumisele eelneva õigusmõju ette nägemist.
- 39 Nagu Hispaania Kuningriik õigustatult väidab, võib uue regulatsiooni kohaldamine pärast selle jõustumist faktiliste asjaolude suhtes, mis ilmnesid eelneva regulatsiooni kohaldamisajal, aga samuti põhjustada probleeme seoses õiguskindluse põhimõttega. Nimelt on sellisel juhul olevikus või tulevikus avalduvad õiguslikud tagajärjed seotud minevikus tekkinud olukorraga, mida ei saa sellisena enam muuta. Seetõttu on õiguskindluse põhimõttega vastuolus uue rangema regulatsiooni kohaldamine olukorra suhtes, mis on tekkinud eelneva leebema regulatsiooni kohaldamisajal, kuivõrd asjaomane isik võib tugineda õiguspärasele ootusele seoses eelneva regulatsiooniga (vt selle kohta käesoleva kohtuotsuse punktis 25 viidatud kohtuotsus *Beemsterboer Coldstore Services*, punkt 24).
- 40 Seoses vaidlustatud määrusega, millega vähendatakse 2010. aasta jaoks eraldatud teatud kvote eelnevatel aastatel toimunud kvootide ületamise tõttu, tuleb märkida, et võttes selle aluseks alates 1. jaanuarist 2010 kohaldatava määruse nr 1224/2009 artikli 105, kohaldas komisjon eelneva regulatsiooni kohaldamisajal tekkinud olukorra suhtes uut regulatsiooni.
- 41 Seega tuleb uurida, kas komisjon kohaldas nimetatud kvootide ületamise suhtes ebasoodsamat regulatsiooni sellest, mis oli ette nähtud kvootide ületamise hetkel kehtinud õigusnormides.
- 42 Selles kontekstis tuleb tuvastada esiteks, et määruse nr 1224/2009 artikli 105 lõikes 2 vähendamise arvutamiseks ette nähtud korrutustegurid on ebasoodsamad määruse nr 847/96 artiklis 5 ettenähtutest. Kuid nagu tuleneb vaidlustatud määruse põhjendusest 8, ei kohaldanud komisjon neid ebasoodsamaid korrutustegureid. Selles osas tõlgendas ta seega määruse nr 1224/2009 artiklit 105, et tagada õiguskindluse põhimõtte järgimine (vt käesoleva kohtuotsuse punkt 34).
- 43 Teiseks tuleb uurida, kas Hispaania Kuningriigi etteheide, mille kohaselt komisjon vähendas vaidlustatud määruses asjaomaseid kvote mitte ainult eelmisel aastal toimunud kvootide ületamise tõttu, vaid ka ühel varasemal aastal toimunud kvootide ületamise tõttu, samas kui see ei oleks olnud võimalik määruse nr 1224/2009 artiklile 105 eelneva regulatsiooni alusel, mis tema väitel lubas kvote vähendada üksnes eelmisel aastal toimunud kvootide ületamise tõttu.
- 44 Selles osas tuleb meenutada, et enne määruse nr 1224/2009 artikli 105 jõustumist kehtis viimasena määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4.
- 45 Aga viimati nimetatud sätte sõnastuse kohaselt „teeb komisjon mahaarvamised [...] tulevastest kalapüügivõimalustest”. See säte võimaldab seega komisjonil juhul, kui ta teeb kindlaks kvootide ületamise teatud aastal, vähendada mitte ainult järgmise aasta jaoks eraldatud kvote, vaid ka järgnevate aastate jaoks eraldatud kvote, kui vähendamine teatud aasta jaoks eraldatud kvootide ületamisest tulenevas kogumääras ei olnud võimalik järgmise aasta jaoks eraldatud kvootide vähendamise raames.
- 46 Määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 sellist tõlgendust kinnitavad teleoloogilist laadi kaalutlused. Nagu tuleneb selle määruse põhjendustest 3 ja 4, on selle peamine eesmärk vee-elusressursside kaitse ja haldamine ning nende ressursside säästev kasutamine. Nende eesmärkidega on aga kooskõlas ainuüksi lähenemisviis, mis võimaldab vähendada eelnevatel aastatel toimunud kvootide ületamisest tulenevas kogumääras.

- 47 Lisaks võimaldab ainuüksi määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 selline tõlgendus järgida diskrimineerimiskeelu põhimõtet. Kui vähendada oleks võimalik üksnes neid kvote, mis on eraldatud kvootide ületamisele vahetult järgneva aasta jaoks, esineks oht diskrimineerida neile eraldatud kvootidest kinni pidavaid liikmesriike võrreldes liikmesriikidega, kes ületavad kvote olulisel määral. Nimelt on olukorras, kus teatud aasta jaoks eraldatud kvootide ületamine õigustab vähendamist määras, mis ületab järgmise aasta jaoks eraldatud kvote, kvootide ületamisest tulenev eelis seda suurem, mida suurem on ülepüük. Ei ole aga võimalik nõustuda sellega, et liikmesriik saab kasu käitumisest, mis on vastuolus vee-elusressursside kaitse ja haldamise ning nende ressursside säästva kasutamise eesmärgiga ja kujutab lisaks endast kvootidest kinnipidavate teiste liikmesriikide suhtes ebaausat käitumist.
- 48 Selles kontekstis väidab Hispaania valitsus vastu, et säte, mis reguleeris vähendamist kuni määruse nr 1224/2009 kohaldatavaks muutumiseni 1. jaanuaril 2010, ei olnud mitte määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4, vaid määruse nr 847/96 artikkel 5, ning et see säte lubab vähendada üksnes „järgmise aasta kvoo[te]”. Selle sätte kohaselt ei oleks komisjon tohtinud vähendada asjaomasele kvootide ületamisele vahetult järgnevast aastast hilisema aasta jaoks eraldatud kvote.
- 49 Kuid isegi eeldusel, et määruse nr 847/96 artiklit 5 tuleb nii tõlgendada – mis ei oleks aga sugugi kooskõlas võrdse kohtlemise põhimõttega (vt käesoleva kohtuotsuse punkt 47) – ning kui seega esineks konflikt selle artikli ja määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 vahel, tuleks eelistada määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõikes 4, mitte määruse nr 847/96 artiklis 5 kehtestatud lahendust.
- 50 Nimelt tuleb meenutada nende sätete vastuvõtmise ajalist järjekorda. Esiteks võttis nõukogu vastu määruse nr 2847/96, mille artikli 23 lõige 1 näeb ette, et kui liikmesriik on ületanud temale määratud kvoodi, teeb komisjon mahaarvamised rohkem püüdnud liikmesriigi kvoodist. Järgmiseks täpsustas ta kvootide vähendamise korda määruse nr 847/96 artiklis 5. Seejärel võttis ta vastu määruse nr 2371/2002. Määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 on seega määruse nr 847/96 artiklist 5 ajaliselt hilisem säte.
- 51 Kuna puudub määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 ja määruse nr 847/96 artikli 5 vahelist suhet reguleeriv erisäte, siis tuleb kohaldada üldreeglit, mille kohaselt hilisem seadus muudab varasema seaduse. Seega juhul, kui määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 ja määruse nr 847/96 artikli 5 vahel esineb konflikt, tuleb kohaldada määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõiget 4. See lähenemisviis on lisaks kooskõlas määruse nr 2371/2002 põhjendusega 19, mille kohaselt on selle määruse eesmärk korrata ja tugevdada määruses nr 2847/93 ette nähtud ühise kalanduspoliitika eeskirjade kontrolli, inspekteerimist ja sanktsioonide rakendamist käsitlevaid põhilisi õigusnorme.
- 52 Vastupidi Hispaania Kuningriigi väidetele ei sea seda järeldust kahtluse alla määruse nr 2371/2002 sama põhjendus 19, mille kohaselt määrus nr 2847/93 peab jääma jõusse, kuni kõik vajalikud rakenduseeskirjad on vastu võetud. Hispaania Kuningriik järeldab sellest, et rakenduseeskirjade puudumisel ei olnud määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 kohaldatav.
- 53 Isegi eeldusel, et selle põhjendusega ei peeta silmas mitte ainuüksi määruse nr 2847/93, vaid ka määruse nr 847/96 sätteid, ei saa sellest järeldada, et määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 ei olnud kohaldatav alates selle jõustumisest. Nimelt puudutab see põhjendus üksnes olukordi, kus määruse nr 2371/2002 sätted ei ole piisavalt täpsed ning tuleb jätkata eelneva regulatsiooni sätete kohaldamist seni, kuni võetakse vastu vajalikud rakenduseeskirjad. Selle põhjenduse eesmärk on vältida õiguslõnga tekkimist.
- 54 Määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 puhul aga sellise õiguslõnga tekkimise ohtu ei esine.
- 55 Kuivõrd sellest sättest tuleneb, et kvootide ületamine teatud aastal võib õigustada kvootide vähendamist mitte ainuüksi järgmisel aastal, vaid ka hilisematel aastatel, siis on see säte piisavalt täpne. Seega ei olnud selles osas vaja võtta vastu rakenduseeskirju.

- 56 Seoses vähendamise arvutamisel kasutatavate korrutusteguritega on küll tõsi, et määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 neid ette ei näe. Aga ka selles osas ei olnud vajalik võtta vastu rakenduseeskirju. Nimelt, kui võrd määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 ei näe ette uusi eeskirju seoses vähendamise arvutamisega, siis ei mõjuta see sätte määruse nr 847/96 artiklis 5 ette nähtud korrutustegureid reguleerivate erisätete kehtivust. Selles osas ei kehtestatud seega artikli 23 lõikega 4 erandit määruse nr 847/96 artiklist 5. Nii oli määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 koostoimes määruse nr 847/96 artiklis 5 ette nähtud korrutustegureid reguleerivate erisätetega piisavalt täpne, et seda saaks kohaldada eelnevalt rakenduseeskirju vastu võtmata.
- 57 Sellist lähenemisviisi seoses nende kahe sätte vahelise suhte tõlgendamisega kinnitab lisaks määruse nr 1224/2009 artikkel 121, millest tuleneb, et määruse nr 847/96 artikkel 5 tunnistati kehtetuks alles alates hetkest, mil muutus kohaldatavaks määruse nr 1224/2009 artikkel 105, mis sisaldab korrutustegurite uut korda.
- 58 Seega tuleb tagasi lükata vastuväide, mis tugineb määruse nr 2371/2002 põhjendusele 19. Lisaks tuleneb eespool esitatud kaalutlustest, et vähendamise ajalisi piire puudutavas ei saa vastupidi Hispaania Kuningriigi väidetele pidada määruse nr 847/96 artiklit 5 erisätteks määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 suhtes.
- 59 Lõpetuseks tuleb uurida Hispaania Kuningriigi argumenti, mille kohaselt võib nõukogu 14. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 338/2008, millega nähakse ette Poolale Läänemeres (alarajoonid 25–32, EÜ veed) ajavahemikuks 2008–2011 eraldatavate tursapüügikvootide kohandamine (ELT L 107, lk 1), ja komisjoni 3. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 635/2008, millega kohandatakse Poolale Läänemeres (alarajoonid 25–32, EÜ veed) ajavahemikuks 2008–2011 eraldatavaid tursapüügikvoote (ELT L 176, lk 8), olemasolust järeldada, et määruse nr 1224/2009 jõustumisele eelneva regulatsiooni kohaselt ei olnud komisjonil õigust vähendada kvootide ületamisele vahetult järgnevast aastast hilisema aasta jaoks eraldatud kvote.
- 60 Nagu tuleneb määruse nr 338/2009 põhjendusest 3, on see määrus vastu võetud olukorras, kus komisjon tuvastas 2007. aasta juulis, et Poola lipu all sõitnud laevade püütud tursa kogused olid kolm korda suuremad, kui esialgu deklareeriti, ning et tegemist oli sellele liikmesriigile eraldatud kvoodi äärmiselt olulise ületamisega. Lisaks tuleneb selle määruse põhjendustest 9 ja 10, et selles olukorras otsustas nõukogu teha erandi määruse nr 847/96 artiklis 5 ette nähtud reeglist ning lubada kvootide vähendamist nelja aasta jooksul.
- 61 Vastupidi Hispaania Kuningriigi väidetele ei saa eespool nimetatud põhjendustest aga järeldada, et määruse nr 1224/2009 artiklile 105 eelnev regulatsioon ei võimaldanud vähendada kvootide ületamisele vahetult järgnevast aastast hilisema aasta jaoks eraldatud kvote. Eelkõige on oluline rõhutada, et sellisele tõlgendusele räägib vastu määruse nr 338/2008 põhjendus 10, mille kohaselt oli selline erand vajalik vähendamaks kvootide vähendamise sotsiaalmajanduslikke tagajärgi „eelkõige esimesel aastal”. Nagu tuleneb selgelt sellest põhjendusest, oli liidu seadusandja seisukohal, et määruse nr 1224/2009 artiklile 105 eelneva regulatsiooni kohaselt oli teatud aasta jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu võimalik vähendada mitte ainult järgmise aasta jaoks eraldatud kvote, vaid ka hilisemate aastate jaoks eraldatud kvote. Määrusega nr 338/2008 kehtestatud erand ei puuduta seega kõnealust aspekti.
- 62 Seetõttu seondub eespool viidatud põhjendustes 9 ja 10 nimetatud erand ühe teise asjaoluga. Nagu tuleneb määruse nr 338/2008 põhjendusest 10, soovis nõukogu vältida vähendamise sotsiaalmajanduslikke tagajärgi, mida ta pidas ülemääraseks. Erand seondub seega iga üksiku aasta suhtes kohaldatava vähendamise maksimaalse määraga. Selles osas näeb see määrus ette vähendamise osade kaupa kohaldamise mitme aasta suhtes.
- 63 Seega tuleb tagasi lükata vastuväide, mis tugineb määruse nr 338/2008 olemasolule.

- 64 Kokkuvõtteks tuleb tuvastada, et määruse nr 1224/2009 artikli 105 jõustumisele eelneva regulatsiooni kohaselt oli komisjonil juba õigus vähendada teatud aasta jaoks eraldatud kvote mitte ainult eelmisel aastal toimunud kvootide ületamise tõttu, vaid ka sellest varasematel aastatel toimunud kvootide ületamise tõttu.
- 65 Seega tuleb tagasi lükata etteheide õiguskindluse põhimõtte rikkumise kohta, ilma et oleks vaja uurida, kas komisjon vähendas vaidlustatud määruses kvote üksnes eelmise aasta jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu või ka sellele aastale eelneva aasta jaoks eraldatud kvootide ületamise tõttu; viimasele asjaolule vaidleb komisjon vastu.

Karistuste seaduslikkuse põhimõte

- 66 Seoses karistuste seaduslikkuse põhimõttega tuleb meenutada, et selle kohaselt on nõutav, et mis tahes karistus peab isegi juhul, kui see ei ole karistavat laadi, tuginema selgele ja ühemõttelisele õiguslikule alusele (Euroopa Kohtu 25. septembri 1984. aasta otsus kohtuasjas 117/83: Könecke, EKL 1984, lk 3291, punkt 11, ja Euroopa Kohtu 11. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-210/00: Käserei Champignon Hofmeister, EKL 2002, lk I-6453, punkt 52).
- 67 Selles kontekstis tuleb esiteks tuvastada, et määruse nr 1224/2009 artikkel 105 kujutab endast selget ja ühemõttelist õiguslikku alust, mis lubab komisjonil vähendada teatud aasta jaoks eraldatud kvote mitte ainult eelmisel aastal, vaid ka sellele eelnevatel aastatel toimunud kvootide ületamise tõttu.
- 68 Siiski, kuivõrd õiguskindluse põhimõttega on põhimõtteliselt vastuolus, kui komisjon kohaldab uut ebasoodsamat regulatsiooni eelneva soodsama regulatsiooni kehtimisajal tekkinud olukorra suhtes, siis tuleb samuti uurida küsimust, kas karistuste seaduslikkuse põhimõte lubab komisjonil sel moel kvote vähendada, tuginedes määruse nr 1224/2009 artiklile 105 eelnevale regulatsioonile.
- 69 Selles kontekstis tuleb esiteks analüüsida, kas karistuste seaduslikkuse põhimõte on kohaldatav selliste vähendamiste suhtes, nagu oli ette nähtud määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõikes 4 ja määruse nr 847/96 artiklis 5. Seega tuleb lahendada küsimus, kas sellised vähendamised kujutavad endast karistavat meetet selle põhimõtte tähenduses.
- 70 Sissejuhatuseks tuleb meenutada, et kalapüügikvootide süsteemi eesmärk on tagada kalavarude kaitse ja säästev kasutamine. Kvootide vähendamise eesmärk on tagada kvootidest kinnipidamine ning sel on seega sama eesmärk. Kuid nagu Hispaania Kuningriik õigustatult märkis, ei võimalda ainult asjaolu, et vähendamisel on selline eesmärk, välistada, et tegemist on karistustega eespool viidatud põhimõtte tähenduses, sest ka karistavatel meetmetel võib olla selline eesmärk.
- 71 Tuleb siiski meenutada, et meede, mis piirdub tekitatud kahju heastamisega ning rahuldub seega *statu quo ante* taastamisega, ei kujuta endast karistavat meetet karistuste seaduslikkuse põhimõtte tähenduses (vt analoogia alusel Euroopa Kohtu 14. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-110/99: Emsland-Stärke, EKL 2000, lk I-11569, punkt 56, ja Euroopa Kohtu 21. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-255/02: Halifax jt, EKL 2006, lk I-1609, punkt 93). Seetõttu tuleb uurida, kas määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõikes 4 ja määruse nr 847/96 artiklis 5 ette nähtud vähendamine piirdub kvootide ületamisega tekitatud kahju heastamisega või hõlmab nimetatud eesmärgist kaugemale minevaid elemente.
- 72 Määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 ja määruse nr 847/96 artikli 5 lõige 1 piirduvad sellise vähendamise ette nägemisega, mis seisneb kvootide ületamise lihtsas heastamises, ega näe seega ette karistust, st sellisest heastamisest kaugemale minevat meetet.

- 73 Hispaania Kuningriik väidab selles kontekstis, et vähendamine ei kujuta endast meetet, millel on otsene seos kalavarude kaitse ja säästva kasutamisega, sest komisjon vähendab kvoote ka juhul, kui ilmneb, et liidu tasandil ei ole konkreetse varu osas lubatavat kogupüügi taset ületatud. Seetõttu on tema arvates tegemist meetmega, mille abil karistatakse liikmesriigi käitumist, ja seega karistava meetmega.
- 74 See argument ei ole veenev. Esiteks tuleb meenutada, et kalapüügikvootide kord näeb ette detsentraliseeritud kontrollsüsteemi, mille raames liikmesriigid peavad jälgima, et neile eraldatud kvoote ei ületata. Lähenemisviis, mille kohaselt liikmesriikide kvoote vähendatakse ainult kahe tingimuse täitumisel, st kui esiteks on liikmesriik talle eraldatud kvoote ületanud ning kui teiseks on liidu tasandil ületatud lubatavat kogupüügi taset, võiks aga muuta küsitavaks kvoodikorra enda tõhususe. Nimelt võimaldaks selline lähenemisviis liikmesriikidel õigustada neile eraldatud kvootide ületamist, viidates *a posteriori* asjaolule, et liidu tasandil ei ületatud lubatavaid kogupüügi tasemeid. Selline lähenemisviis võiks ohutada liikmesriike jätkma rangelt kontrollimata neile eraldatud kvootidest kinnipidamist, sest kvootide ületamine võib osutuda tagajärjetuks. See suurendaks ohtu, et ka liidu tasandil lubatavaid kogupüügi tasemeid omakorda ületatakse. Lisaks on sobilik meenutada, et kvootide ületamine annab liikmesriigile õigustamatu eelise. Kvootide vähendamisel on lisaks heastav mõju liikmesriikide suhtes, kes neile eraldatud kvootidest kinni pidasid. Selles kontekstis tuleb meenutada, et liikmesriikidel on võimalik kvoote ületada, kui nad lepivad teise liikmesriigiga kokku kvootide vahetamises enne asjaomase kalavaru jaoks eraldatud kvoodi ärakasutamist (vt selle kohta Euroopa Kohtu 20. märtsi 1990. aasta otsus kohtuasjas C-62/89: komisjon vs. Prantsusmaa, EKL 1990, lk I-925, punkt 20). Hispaania Kuningriik oleks seega võinud kokku leppida sellises vahetamises, mis oleks tal võimaldanud ületada esialgset kvooti, ilma et oleks suurenenud liidu tasandil lubatud kogupüügi taseme ületamise oht ning ilma et ta oleks võtnud endale õigustamatut eelist võrreldes teiste liikmesriikidega, kes oma kvootidest kinni pidasid.
- 75 Liidu tasandil kogupüügi tasemega arvestamata jätmine on seega sellise korra laadist ja ülesehitusest tulenev element, mis esiteks omistab igale liikmesriigile individuaalsed kvoodid ning teiseks näeb ette detsentraliseeritud kontrollsüsteemi. Vastupidi Hispaania Kuningriigi väidetele ei saa sellest järeldada, et kvootide vähendamisel puudub otsene seos kalavarude kaitse ja säästva kasutamisega. Sellest tuleneb, et vaatamata asjaolule, et komisjon vähendab kvoote, jättes arvestamata sellega, kas liidu tasandil on lubatud kogupüügi taset ületatud, on sellise kvootide vähendamise näol tegemist heastava meetme, mitte karistusega.
- 76 Seoses määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõikega 4 ja määruse nr 847/96 artikli 5 lõikega 2 on küll tõsi, et need näevad kvootide vähendamise arvutamiseks ette korrutustegurid. Selliseid korrutustegureid ei saa siiski pidada karistuseks, mis läheb kaugemale heastamise eesmärgist. Nagu komisjon õigustatult märkis, on nende korrutustegurite eesmärk tagada kvootide ületamisega põhjustatud kahju täies ulatuses heastamine. Nimelt kahjustab ülepüük asjaomase kalavaru paljunemisvõimet, mis võib aeglustada kalavaru arvukuse taastumist ning tingida selle vähenemise.
- 77 Vastupidi Hispaania Kuningriigi väidetele ei sea sellist mõttekäiku kahtluse alla asjaolu, et korrutustegureid kohaldatakse selliste kalavarude jaoks eraldatud kvootide ületamise puhul, millega seoses ei võeta kalavaru taastamise meetmeid. Nimelt tuleb meenutada, et varude taastamise kavand seonduvad selliste kalavarudega, mille isendite arv on allpool ohutut bioloogilist piiri, ning nende eesmärk on, et kalavaru isendite arv uuesti selle piiri ületaks. Kvootide vähendamise eesmärk on seevastu kalavarude kaitse ja säästlik kasutamine. Seega taotletakse sellega kalavarude arvukuse jäämist ohutust bioloogilisest piirist ülespoole. Sellest tuleneb, et kvootide ületamine võib olla iseenesest piisav õigustamaks kvootide vähendamist nii, et heastatakse täies ulatuses kvootide ületamisega tekitatud kahju.
- 78 Seetõttu ei kujuta määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõikes 4 ja määruse nr 847/96 artiklis 5 ette nähtud kvootide vähendamine endast karistust ning selle suhtes ei kohaldata seega karistuste seaduslikkuse põhimõtet.

- 79 Vastupidi Hispaania Kuningriigi väidetele ei sea sellist järeldust kahtluse alla määruse nr 847/96 põhjendus 8. Selles põhjenduses on küll ära märgitud kvootide vähendamise eesmärk, milleks on kvootide ületamise eest „karista[mine]”. Sellest ei saa siiski järeldada, et liidu seadusandja oli seisukohal, et tegemist on karistavate karistustega. Kõnealuse põhjenduse sellisele tõlgendusele räägib vastu eeskätt määruse nr 1224/2009 põhjendus 43. Nimelt, ehkki selles hilisemas määruses nähakse ette määruse nr 847/96 artiklis 5 ettenähtust palju rangem korrutustegurite kord, tuleneb selle määruse põhjendusest 43, et kvootide vähendamise eesmärk on heastada asjaomasele kalavarule ning teistele liikmesriikidele tekitatud kahju ning taastada varem esinenud olukord. Igal juhul ei saa kvootide vähendamise laad sõltuda määruse nr 847/96 põhjendusest 8, vaid seda hinnates tuleb kohaldada käesoleva kohtuotsuse punktides 71–78 nimetatud objektiivseid kriteeriume.
- 80 Järgmiseks, isegi oletades, et karistuste seaduslikkuse põhimõte on kohaldatav määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõikes 4 ja määruse nr 847/96 artiklis 5 ette nähtud kvootide vähendamise suhtes, tuleb tuvastada, et selle põhimõttega ei ole vastuolus, kui komisjon tugineb neile sätetele, et vähendada teatud aasta jaoks eraldatud kvote mitte ainult üksi eelmisel aastal, vaid ka sellele eelnevatel aastatel toimunud kvootide ületamise tõttu.
- 81 Nimelt ei ole määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõige 4 ja määruse nr 847/96 artikkel 5 mitte ainult üksi sellise kvootide vähendamise õiguslik alus, vaid lisaks on need ka piisavalt selged ja täpsed. Nimelt, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 43–64, võimaldab nende sätete koostoimes tõlgendamine aru saada, et hiljemalt määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 jõustumisel sai komisjon õiguse vähendada teatud aastal kvootide ületamise korral mitte ainult üksi järgmise aasta jaoks eraldatud kvote, vaid ka hilisemate aastate jaoks eraldatud kvote. Arvestades määruse nr 2371/2002 artikli 23 lõike 4 sõnastust ning asjaolu, et ainult sellist tõlgendust saab pidada diskrimineerimiskeelu põhimõtte ja kõnealuse määrusega taotletavate eesmärkidega kooskõlas olevaks, ei saanud Hispaania Kuningriik selles osas tugineda mõistlikule kahtlusele.
- 82 Sellist järeldust ei sea kahtluse alla asjaolu, et aastatel 2004–2008 piirdus komisjon nende kvootide vähendamisega, mis olid eraldatud kvootide ületamisele vahetult järgneva aasta jaoks (vt käesoleva kohtuotsuse punkt 9). Nimelt tuleb õigusliku aluse selget ja ühemõttelist laadi hinnates kohaldada objektiivseid kriteeriume ning see ei sõltu seega komisjoni tõlgendusest.
- 83 Niisiis tuleb etteheide, et on rikutud karistuste seaduslikkuse põhimõtet, samuti põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 84 Järelikult tuleb teine väide tervikuna tagasi lükata.

Kolmas väide ebasoodsamate karistavate sätete tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtte kohta

- 85 Oma kolmanda väitega heidab Hispaania Kuningriik komisjonile ette ebasoodsamate karistavate sätete tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtte rikkumist, kuivõrd ta kohaldas määruse nr 1224/2009 artiklis 105 ette nähtud rangemat korda olukorra suhtes, mis oli tekkinud eelneva korra kohaldamisajal.
- 86 Ka see väide tuleb tagasi lükata. Esiteks tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 70–79, et kvootide vähendamine ei ole karistavat laadi. Teiseks tuleb meenutada, et nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 37–65, ei kohaldanud komisjon määruse nr 1224/2009 artiklile 105 eelnevas regulatsioonis ettenähtust rangemat korda.

Neljas väide, et komisjonile ei saa jätta võimalust valida kohaldatav õiguslik alus

- 87 Neljanda väitega argumenteerib Hispaania Kuningriik sisuliselt, et komisjonil ei tohi lubada valida sätet, mille alusel võetakse vastu selline õigusakt nagu vaidlustatud määrus. Sellise valikuvõimaluse välistamiseks ei tohiks tema arvates kohaldada määruse nr 1224/2009 artiklit 105 enne 1. jaanuari 2010 toimunud kvootide ületamise suhtes.
- 88 See väide ei ole põhjendatud.
- 89 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 27–33, ei olnud komisjonil vaidlustatud määruse vastuvõtmist võimaldava õigusliku alusega seoses mingit valikuvõimalust. Määruse nr 1224/2009 artikkel 105 oli nimelt ainus säte, mille alusel ta sai vastu võtta määruse, millega vähendatakse 2010. aastaks eraldatud kvote.
- 90 Selles kontekstis tuleb lisaks meenutada, et vastupidi komisjoni väidetele ei ole tal määruse nr 1224/2009 artikli 105 kohaldamise üle otsustamisel kaalutusruumi. Põhimõtteliselt on ta kohustatud kohaldama selles artiklis ette nähtud eeskirju. Ainuüksi siis, kui esmase õiguse põhimõtted – nagu näiteks õiguskindluse põhimõte – teda selleks kohustavad, peab ta asjaomast sätet tõlgendama kitsendavalt, et tagada kõnealuse õiguse järgimine.
- 91 Seega tuleb ka neljas väide tagasi lükata ja niisiis jätta hagi täies ulatuses rahuldamata.

Kohtukulud

- 92 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 93 Kuna Hispaania Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud ja komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb kohtukulud välja mõista Hispaania Kuningriigilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.**

Czúcz

Labucka

Gratsias

Kuulutatud avalikult kohtuistungil 21. novembril 2012 Luxembourgis.

Allkirjad